

انواع لفظ واحد
به اعتبار معنا

تقسیمات الفاظ

انواع لفظ به
طور مطلق

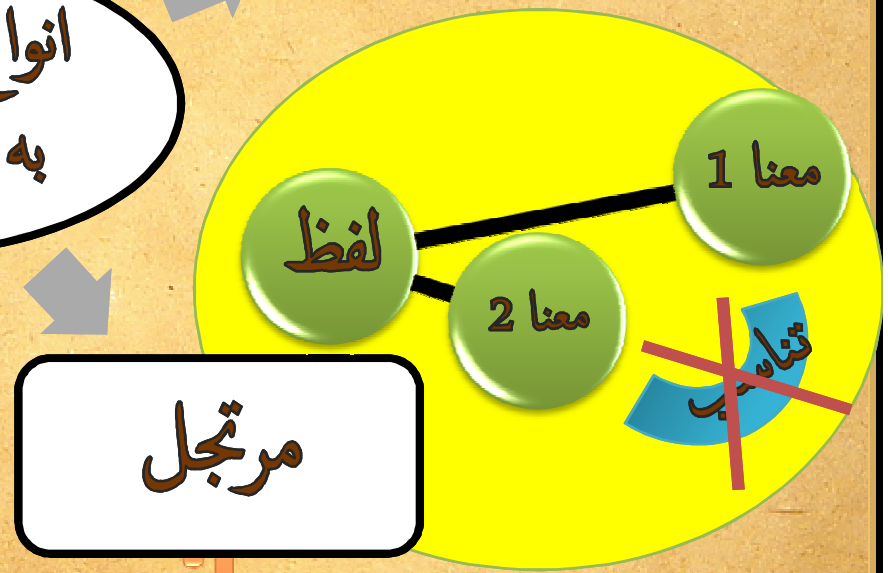
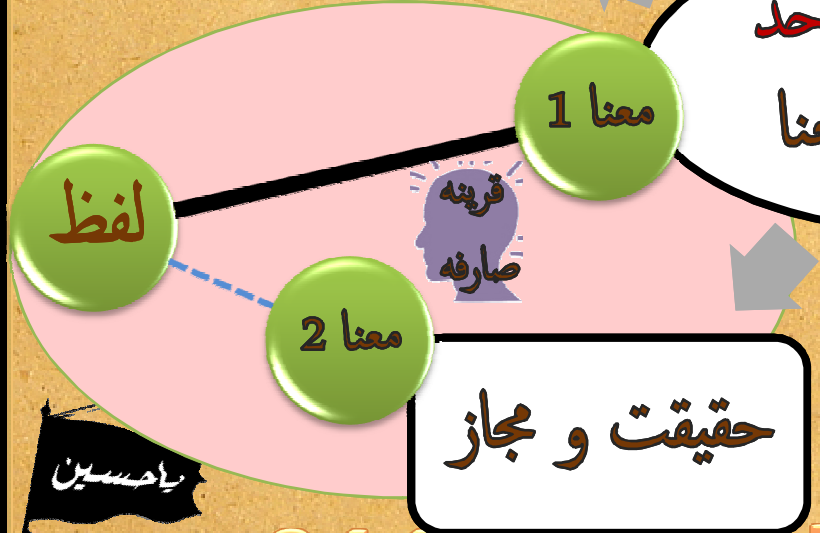
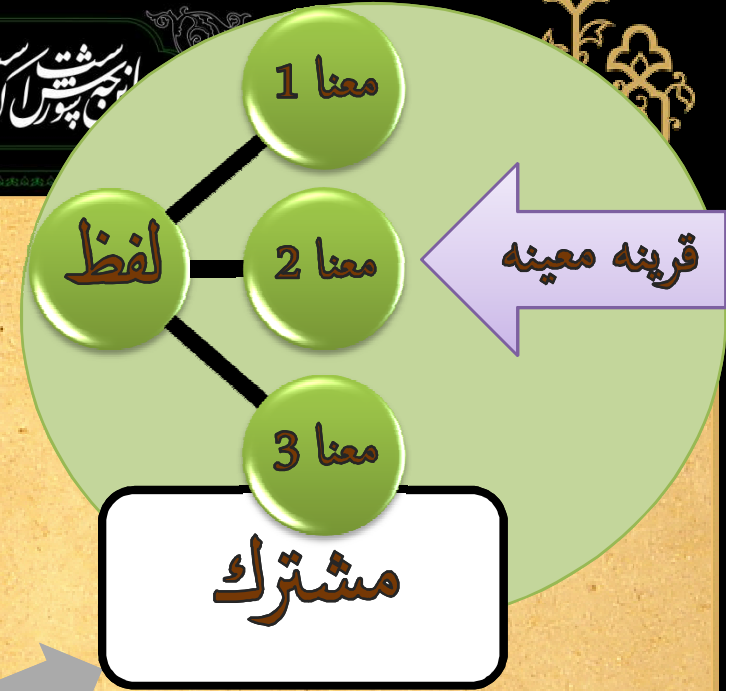
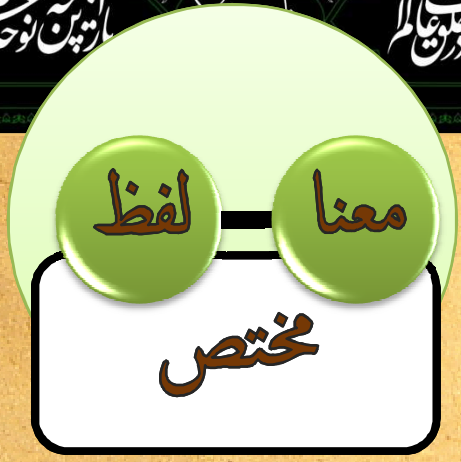
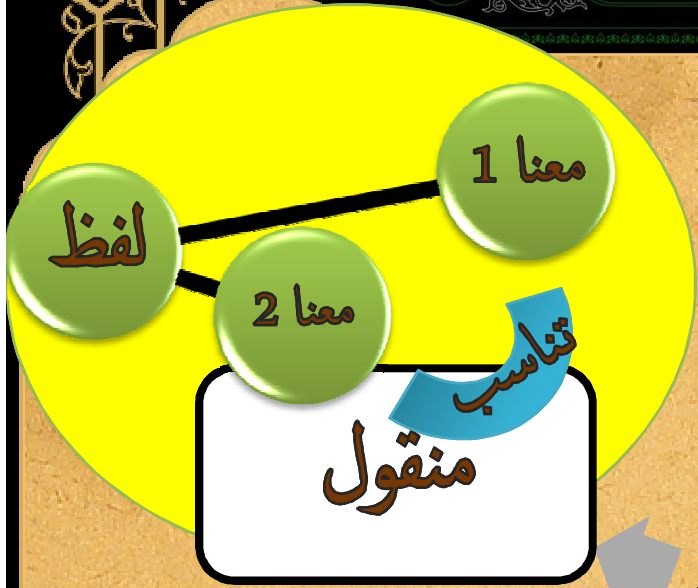
انواع تعدد
لفظ به اعتبار
معنا

011.moradi@gmail.com

از زبان نوح و جبرائیل است
بسم الله الرحمن الرحیم

انواع لفظ واحد
به اعتبار معنا

011.moradi@gmail.com

تایید کننده

بازبینی و تصحیح شده است

تایید کننده

بازبینی و تصحیح شده است

تایید کننده

لفظ مختص

لفظی است که معنای واحدی دارد و مختص به آن معناست و تنها برای آن وضع شده است

مانند: آهن

لفظ

معنا

یا حسین

011moradi@mail.com

پنجگنا

بازین زود و چو پام است

پنجگنا

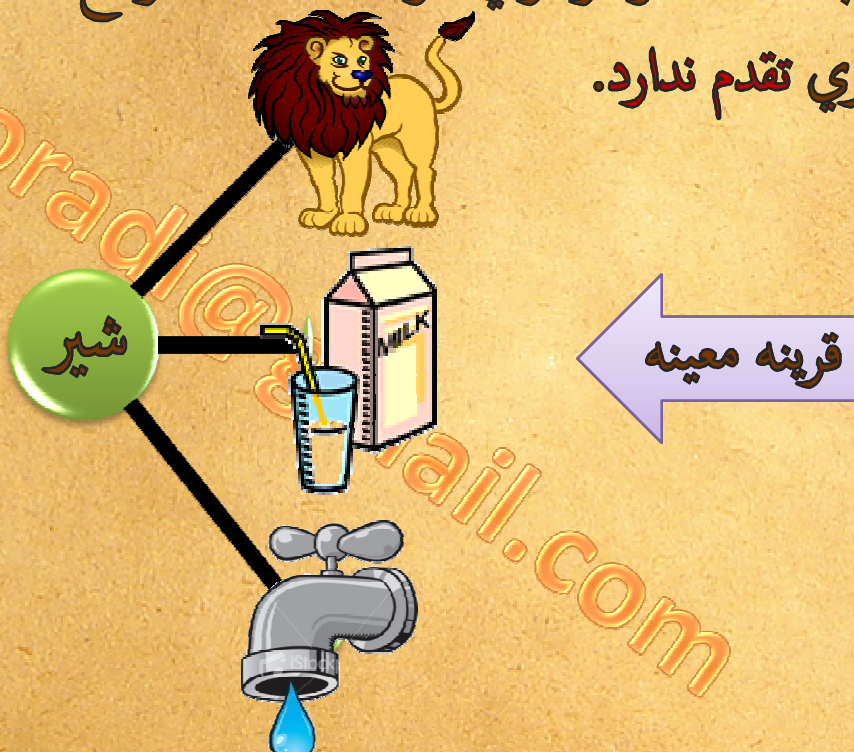
بازین شیر که در حقیقت

پنجگنا

لفظ مشترك

لفظي است که چند معنا دارد و براي هر يك جداگانه وضع شده است به طوري که وضع هیچ يك بر دیگری تقدم ندارد.

مانند: شیر

071.moradi@gmail.com

پنجگرا

بازترین نوحه و چه نام است

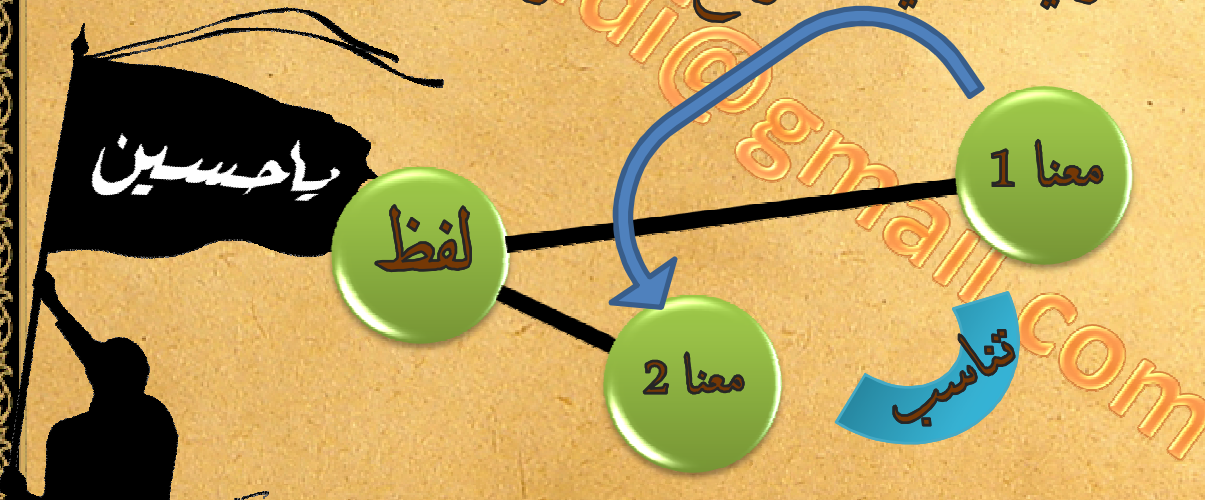
پنجگرا

بازترین پیشتر که در حق عالم

پنجگرا

لفظ منقول

لفظی است که چند معنا دارد و برای هر يك جداگانه وضع شده است به طوری که وضع یکی بر دیگری **تقدم دارد** و معانی دوم متناسب با معنای اول است. مانند: صلاة که ابتدا برای معنای دعا وضع شده بود.

لفظ منقول

عرفی

منقول به ناقلش نسبت داده می شود.

فلسفی

شرعی

منقول

نحوی

منطقی

انواع ناقل

عرف خاص

عرف عام

فلاسفه

نحاة

مناطقه

اهل شرع

یا حسین

011.moradi@gmail.com

تألیف کا

بازبینی و تصحیح ہے

تألیف کا

بازبینی و تصحیح ہے

تألیف کا

لفظ مرتجل

لفظی است کہ چند معنا دارد و برای ہر یک جداگانہ وضع شدہ است
بہ طور ی کہ وضع یکی بر دیگری تقدم دارد و تناسبی بین معانی نیست۔

مانند: اسامی اشخاص

لفظ

معنا 2

معنا 1

~~تناسب~~

moradil.com

حقیقت و مجاز

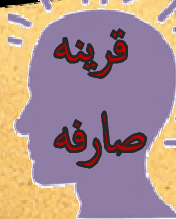
لفظی است که چند معنا دارد ولی برای یکی از معانی وضع شده است و در معنای دوم به حد وضع نرسیده است و به خاطر مناسبت و ارتباطی که معنای دوم با معنای اول دارد در معنای دوم استعمال می شود. که به معنای اول حقیقت و به معنای دوم مجاز گفته می شود. معنای مجازی نیاز به قرینه صارفه دارد.

مانند: سرو به معنای انسان آزاده در معنای مجازی

لفظ

معنا 2

معنا 1

il.com

پنجگرا

بازبینی نوحه و چه نام است

پنجگرا

بازبینی پیشتر که در حقیقت

پنجگرا

استفاده مشترك لفظي، مجاز، منقول و مرتجل در تعريف و استدلال بدون قرينه
جایز نیست. البته هجر از معنای اول در منقول و مرتجل به تنهایی قرینه ای
برای اراده معنای دوم است.

البته در هر صورت استفاده از مجاز در مباحث علمی
حتی با قرینه هم جایز نیست.

moradi@gmail.com